

	Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA
	Trasa HS&WI punkt 1
	A) Gimnazjum nr 23 im. Szarych Szeregów. W budynku tym mieściły się już kolejno trzy szkoły. Powstał on w 1966 jako szkoła-pomnik Tysiąclecia Państwa Polskiego i był siedzibą X Liceum Ogólnokształcącego, które potem w 1978 przeniesiono na Os. Rzeczypospolitej 111. W latach 1978-1999 znajdowała się tu Szkoła Podstawowa nr 2 im. Szarych Szeregów, a od czasu reformy oświaty mieści się tu gimnazjum. W przeszłości działały tu środowiska harcerskie – w czasach X LO m.in. 90 Artystyczna DH im. Przemysława II, a od 1979 do 1990 Szczęp Harcerski im. Floriana Marciniaka.
B) Jaki kryptonim nosiła chorągiew (ul) Szarych Szeregów w Wielkopolsce?	

C) Wasz następny punkt to: POMNIK WĘDKARZY

	Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA
	Trasa HS&WI punkt 2
	A) Pomnik wzniesiony w 1979 roku, upamiętnia 100 lecie powstania Polskiego Związku Wędkarskiego i 5-lecie Koła PZW na Ratajach.
B) Pyt. HS: podajcie nazwy 4 jezior znajdujących się całkowicie lub częściowo w granicach miasta Poznania? Pyt. W: jaką długość ma Warta w granicach Poznania (chodzi o odcinek którego oba brzegi są w granicach miasta)?	
C)	

	Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA
	Trasa HS&WI punkt 3
<p>B) Pyt. HS: Gdzie znajdowała się siedziba Hufca do roku 2000? Pyt. W: Wymień przynajmniej jedno koło lub klub wchodzące w skład Oddziału PTTK Rataje.</p>	<p>A) Os. Jagiellońskie 12. Szesnastopiętrowy wieżowiec zbudowany w 1979 roku. Od początku mieści się tu siedziba Oddziału PTTK „Rataje”, a od 2000 także Komenda Hufca ZHP Poznań-Nowe Miasto</p>
<p>C)</p> <p>β</p>	

	Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA
<p>B) Pyt. HS: Ilu mieszkańców mieszka obecnie w dzielnicy Nowe Miasto? Pyt. W: Niedaleko stąd, przy Moście Królowej Jadwigi od strony Os. Piastowskiego jest wyasfaltowany plac służący obecnie jako teren do nauki jazdy. Co znajdowało się tam pierwotnie?</p>	Trasa HS&WI punkt 4
<p>C) Pomnik – prawie jak Otylia Jędrzejczak</p>	<p>A) Supersam spożywczy „Beta”, zbudowany wg projektu Jerzego Schmidta w latach 70-tych. Był to jedyny społemowski supersam na Ratajach, który w okresie PRL posiadał własną nazwę, najprawdopodobniej utworzoną w nawiązaniu do domu handlowego „Alfa” w Śródmieściu. Wyróżniał się też tym, że zakupy w nim robili studenci pobliskich akademików. Do dziś zachowane elementy elewacji z tłuczonej ceramiki i oryginalny szyld.</p>

	Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA
	Trasa HS&WI punkt 5
	A) Rzeźba plenerowa „Pływaczka” autorstwa Józefa Kopczyńskiego, brąz, 1977. Zrealizowana jako efekt pleneru rzeźbiarskiego „Rataje-74” z funduszy SM „OM”. Tematycznie nawiązuje do pobliskiej pływalni krytej.
B) Pyt. HS: Jak się nazywa stolica Bułgarii?	
Pyt. W: Jaką nazwę nosił początkowo Most Królowej Jadwigi i w którym roku został zbudowany?	
C) RTAETIFMA	

	Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA
	Trasa HS&WI punkt 6
	A) Estrada plenerowa w Parku Nad Wartą, zwana także amfiteatrem. Obiekt wzniesiony w latach 70-tych w ramach zagospodarowania Parku Nad Wartą czyli dawnych „plantów”, odnowiony w latach 90-tych.
B) Od czego pochodzi nazwa ulicy Obrzyca na Ratajach?	
C) Następny punkt HS: ESPERANTO 63	
Następny punkt W: rzeźba	

	Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA
	Trasa WI punkt 6a
	A) „Kompozycja – Otwieranie”. Rzeźba plenerowa autorstwa Zuzanny Pawlickiej, odsłonięta w 1975 roku. Jeden z organizatorów tego biegu, kiedy był mały, nazywał to „ziemniakiem” ;-). W pobliżu znajduje się restauracja Kasztelańska zbudowana w latach 70-tych, w okresie PRL była ona najbardziej ekskluzywnym obiektem gastronomicznym na Ratajach.
B) Co oznacza historyczna nazwa <i>Campus Aratorum</i> ?	
C) ESPERANTO 63	

	<p>Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA Trasa HS&WI punkt 7</p> <p>A) Dom, ul. Zamenhofs 63. Jeden z nielicznych na Dolnym Tarasie Rataj obiektów starej zabudowy, sprzed powstania osiedli bloków z wielkiej płyty. W latach 70-tych i 80-tych mieściła się tu przychodnia, obecnie jest to znów budynek mieszkalny w gestii MPGM.</p>
<p>B) Pyt.HS: Na jakim placu znajduje się pomnik „Starego Marycha”? Pyt. W: Autor tekstów wygłaszanych przez „Starego Marycha”. Poznański publicysta radiowy i gazetowy, propagator gwary poznańskiej, W młodości mieszkał na starych Ratajach przy ul. Śremskiej. Proszę podać jego imię i nazwisko.</p>	
<p>C) Najlepsze bułki są na Avenue de Liberation</p>	

	<p>Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA Trasa HS&WI punkt 8</p> <p>A) „Piekarnia Osiedlowa” Os. Rzeczypospolitej (ul. Wyzwolenia). Jedna z pierwszych prywatnych piekarni w Poznaniu, powstała na początku lat 80-tych. Słynęła wówczas z wypieku podłużnych bułek tzw. „paluchów”.</p>
<p>B) Pyt. HS: W której dekadzie wybudowany został nadwarciański amfiteatr? Pyt. W: Znany piłkarz, mieszkał w latach 80-tych w pobliskim wieżowcu (Os. Rzeczypospolitej 3), ur. w 1958 roku w Koszalinie, zawodnik KKS Lech Poznań w latach 1977-1980, 1982-1986 i 1992. Jako piłkarz Lecha zdobył 69 goli, przyczynił się do zdobycia przez Lecha 3 tytułów mistrzowskich oraz 2 Pucharów Polski. Rozegrał 29 meczy w reprezentacji Polski. Uważany za jeden z największych talentów w piłce polskiej, nie spełnił jednak oczekiwań w zespole narodowym (przeżywającym zresztą wówczas zły okres), był natomiast popularny wśród kibiców niemieckich w okresie występów w Bundeslidze, gdzie grał m.in. w klubie Hamburger SV. W gazetowym plebiscycie został wybrany przez kibiców Lecha „piłkarzem 80-lecia”. Proszę podać jego imię i nazwisko.</p>	
<p>C) Rzeźba plenerowa - w jej pobliżu znajduje się dyskont Biedronka, sklep monopolowy Równość, kilka innych sklepów spożywczych i przychodnia dentystyczna.</p>	

	<p>Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA Trasa HS&WI punkt 9</p>

A) Rzeźba plenerowa „W tańcu” autorstwa Krystyny Spisak-Madejczyk, odsłonięta w 1979. Jedna z ostatnich rzeźb plenerowych wystawionych na Ratajach. Wybraliśmy ją na symbol naszej dzisiejszej imprezy, gdyż znajduje się na terenie osiedla gdzie działa nasza drużyna a także kojarzy się z papryką lub pomidorami uprawianymi przez Bułgarów.

B) Pyt. HS: Jaki sklep znajdował się w okresie PRL w budynku pobliskiej „Biedronki”?

Pyt. W: Jak nazywa się były ostatni car Bułgarii, który po kilkudziesięciu latach emigracji powrócił do czynnego życia politycznego w swoim kraju i był premierem w latach 2001-2005?

C)

Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA

Trasa HS&WI punkt 10

A) Jedyna zachowana kapliczka na obecnym Dolnym Tarasie Rataj, wykonana z cegły, nieotynkowana i nakryta czterospadowym daszkiem. W jej wnęce umieszczono figurę św. Antoniego z Dzieciątkiem. Ufundowała ją w 1889 roku rodzina Walterów dla upamiętnienia śmierci syna Stanisława „zabitego od gromu”.

B) W którym roku Rataje zostały włączone w granice Poznania?

C) Otylia Jędrzejczak sobie tu nie popływa. Ty też nie...

Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA

Trasa HS&WI punkt 11

A) Nieczynna pływalnia odkryta. Pierwsza pływalnia w tym miejscu powstała już w 1930 roku z inicjatywy Poznańskiego Towarzystwa Pływackiego, był to wówczas obiekt nowoczesny, wyposażony m.in. w wieżę do skoków i cieszył się dużą popularnością, odbywały się tu zawody i pokazy sportowe. Po wojnie porzucony, uległ zniszczeniu. Drugą pływalnię otwarto w roku 1979, niestety już na drugi dzień po otwarciu została zamknięta z powodów technicznych. Uruchomiono ją ponownie na krótko w latach 90-tych, jednak problemy techniczne uniemożliwiły dalszą eksploatację. Od ponad dekady więc już pływalnia niszczeje

A) Pyt. HS: W jaki sposób powstał staw znajdujący się na północ od pływalni?

Pyt. W: W dniu 13 VI 1931 roku na pływalni ratajskiej odbyły się zawody i pokazy z okazji „Tygodnia LOPP”, m.in. zawody pływackie, pokazy skoków spadochronowych i skoki do wody, pantomima wodna oraz walka w kajakach drużyn „Senegalczyków” i „Malajczyków”. Co oznaczał skrót LOPP?

C) Następny punkt:

Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA

Trasa HS&WI punkt 12

A) Stara cegielnia przy bocznym odgałęzieniu ul. Rataje, należała do ratajskiej rodziny Ciesielczyków.

B) Pyt. HS: Jak zginął Stanisław Walter, dla którego po śmierci została ustawiona jedna z kaplic na Ratajach?

Pyt. W: Która część starych Rataj była do lat 60-tych nazywana „Małą Azją”?

C)	
	<p>Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA Trasa HS&WI punkt 13</p> <p>A) Stara ulica Rataje. Kiedyś była to główna arteria komunikacyjna dzielnicy, przebiegała od Miasteczka (gdzie obecnie jest Rondo Rataje) aż po granice Starołąki. Po zbudowaniu osiedli i nowoczesnej dwupasmowej ulicy Zamenhofa pozostał tylko ten krótki odcinek pozbawiony większego znaczenia komunikacyjnego – służy tylko jako dojazd do Zespołu Szkół Samochodowych. Adres „ul. Rataje” noszą też budynki przy bocznym odgałęzieniu w kierunku Warty i na skarpie nadwarciańskiej.</p>
	<p>B) Na którym z poznańskich targowisk tradycyjnie sprzedawali swe produkty Bułgarzy z Rataj?</p>
C) STARY	

	Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA
	Trasa HS&WI punkt 14
	A) Dom – ul. Pawia, jeden z ostatnich na Ratajach pozostałości po gospodarstwach ogrodniczych.

B) Pyt. HS: Jaki klub piłkarski miał siedzibę po południowo-wschodniej stronie Ronda Starołęka do 2006?
Pyt. W: W którym roku powstała hurtownia „Selgros”?
C)

	Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA
	Trasa HS&WI punkt 15
	A) Dom Kultury „Jędrus”. Powstał w 1977 pod nazwą „Trojka”, specjalizował się w „upowszechnianiu dorobku gospodarczego i kulturalnego Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich oraz krajów demokracji ludowej”. Nazwę „Jędrus” nadano w 1990 roku i nawiązuje ona tematycznie do obecnej nazwy osiedla Armii Krajowej.
B) W skład której „ramy komunikacyjnej” Poznania wchodzi Trasa Hetmańska?	
C) "Gdy Ludwiczka wesola do przedszkola dzieci wola świat lepszy się staje bo odwagi dodaje, Ludwiczka, Wesola Ludwiczka."	

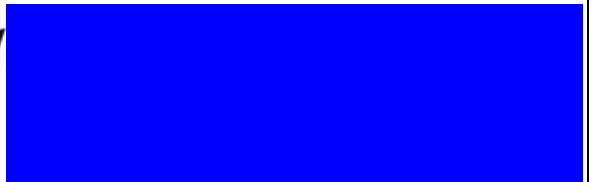
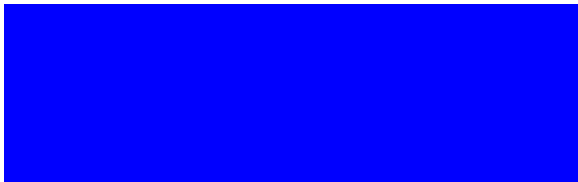
Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA

Trasa HS&WI punkt 16

A) Przedszkole nr 124 „Wesoła Ludwiczka” powstało w 1991 roku. Nazwę i numer przyjęło po zlikwidowanym przedszkolu dwuoddziałowym. Język angielski dla wszystkich grup wiekowych. Na życzenie rodziców istnieje możliwość nauki innego języka obcego. Zajęcia z rytmiki, gimnastyki korekcyjnej, stała opieka logopedyczna. I miejsce w konkursie piosenki międzyprzedszkolnej w roku 1997/1998 - I miejsce w Turnieju Piłki Nożnej Przedszkolaków w roku 2000/2001 - III miejsce w Turnieju "Łamigłówka" w roku 1997 - II miejsce w Turnieju "Łamigłówka" w roku 1998 - wewnątrzprzedszkolne imprezy, konkursy plastyczne, muzyczne, taneczne - współpraca ze Szkołami Podstawowymi nr 18 i 20 oraz Szkołą Muzyczną oraz Teatrem Animacji

B) Jakie imię nosiła Szkoła Podstawowa nr 43 znajdująca się do 1999 w budynku obecnego Gimnazjum 24?

C)

Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA

Trasa HS&WI punkt 17

A) Rzeźba plenerowa „Dziewczynka z miśkiem” Zofii Ulatowskiej-Gostławskiej, zrealizowana w 1976 w ramach pleneru „Rataje-74”.

B) Jak się nazywa festyn osiedlowy odbywający się zawsze corocznie od 2004 roku w pierwszy weekend września na Osiedlu Rzeczypospolitej, po drugiej stronie ulicy Kruczej?

C)

	<p>Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA Trasa HS&WI punkt 18 A) Harcówka Szczepu „Leśni” -Os. Rzeczypospolitej 88a. Pomieszczenie w piwnicy bloku. Od początku lat 80-tych użytkowane przez harcerzy, w tym od 1990 przez Szczep „Leśni”. Obecnie mają tu zbiórki drużyny: 11 PDH „Tajga” im. M. Grażyńskiego, 36 NMGZ „Mali Przyrodnicy” i 434 PDH „Orejana”.</p>
<p>B) Pyt. HS: Jaka drużyna ze Szczepu „Leśni” NIE ma siedziby w tej harcówce?</p> <p>Pyt. W: Władca jednego z państw Azji w XX w. Opisany w znanej książce Ryszarda Kapuścińskiego. Zapisał się w historii jako autokrata wyobcowany z własnego narodu, stosował rządy silnej ręki oparte na tajnej policji. Jednocześnie przeprowadzał w swoim kraju głębokie reformy w duchu westernizacji, które jednak nie spotkały się z aprobatą społeczeństwa. W 1977 roku odwiedził Polskę, zwiedzał Poznań, w tym osiedla na Ratajach pokazywane mu jako przykład nowoczesnego budownictwa mieszkaniowego. Został obalony w 1979 roku przez rewolucję islamską. Kto to był (podajcie imię, nazwisko i kraj w którym panował).</p>	
<p>C) Następny punkt HS: wataha 444 gryfów wyje w na dzień jaru w uroczysku Następny punkt W: miejsce na fotografii:</p>	

	Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA
	Trasa WI punkt 18a
	A) Dawna ulica Katowicka. Obecnie nazwę tą nosi tylko odcinek na terenie Łaciny, od ul. Abpa Baraniaka po Krzywoustego. Jednak przed powstaniem osiedli bloków Katowicka była dużo dłuższa, sięgała na południe aż do miejsca gdzie dziś jest Osiedle Bohaterów II Wojny Światowej. Dziś pozostała po tym odcinku ulicy tylko ta niepozorna bezimienna nieutwardzona droga pomiędzy X LO a terenem dawnej „fabryki domów”.
B) Co to jest witromozaika i jaki ma związek z Ratajami?	
C) wataha 444 gryfów wyje w na dnie jaru w uroczysku	

	Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA
	Trasa HS&WI punkt 19
	A) Harcówka na Os. Powstań Narodowych 24a. Od początku lat 80-tych pomieszczenie użytkowane przez harcerzy, obecnie siedzibę mają tu drużyny 38 PDHS „Gryf”, 96 PDW „Wataha” im. gen. W. Andersa i 444 PDH „Jar”, należące do Szczepu „Uroczysko”.
B) Gdzie się znajdowało i jak się nazywało jedyne kino działające w przeszłości na Ratajach?	

c) AOF/AOH

	Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA Trasa HS&WI punkt 20
	A) Na odcinku Piłsudskiego między Morzycańską i Chyżańską znajdują się dwa najbardziej okazałe z dawnych domów węgierskich, w typie kamienicy miejskiej, powstałe na początku XX w. (prawy) i w latach 30-tych (lewy). Przez pewien czas krótko po wojnie mieściła się tu szkoła podstawowa.
B) Pyt. HS: Które z ratajskich osiedli zostało wybudowane jako pierwsze? Pyt. W: Które z osiedli ratajskich nosiło w okresie PRL nazwę Manifestu Lipcowego?	
C) Następny punkt HS: Kapliczka Św. Rocha przy dawnej ulicy Byeńskiej, wybudowana w XIX w. Następny punkt W: miejsce, gdzie kiedyś ulica Ostrowska krzyżowała się z torem kolejowym (zdjęcie)	

	Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA
	Trasa WI punkt 20a
	A) Dawne torowisko kolejowe. Od 1903 przebiegała tędy towarowa bocznicą kolejowa Średzkiej Kolei Dojazdowej prowadząca do zakładów przemysłowych na Żegrzu, m.in. do fabryki papy, rozlewni gazu Korgaz i „fabryki domów”. Tor został rozmontowany w 1991 roku. Na miejscu dawnego toru przebiega dziś chodnik wzdłuż garaży na Os. Oświecenia i ta ścieżka z betonowymi płytami prowadząca „do nikąd”. Ślady po torowisku a nawet zachowane fragmenty szyn można znaleźć dalej na północny wschód, przy Os. Tysiąclecia.
B) Wymieńcie 4 stacje kolejowe w prawobrzeżnym Poznaniu	
C) Kapliczka Św. Rocha przy dawnej ulicy Byeńskiej, wybudowana w XIX w.	

	Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA
	Trasa HS&WI punkt 21
	A) Kapliczka Św. Rocha przy dawnej ulicy Byeńskiej, wybudowana w XIX w., opiekowały się nią kolejno rodziny Greków, Leitgeberów i Misiów. Św. Roch został wybrany jako patron rolników, strażnik od chorób i w związku z tym, że patronował kościołowi na Miasteczku. Po likwidacji zabudowy Żegrza rodzina Misiów obawiając się o los figury Św. Rocha przekazała ją do Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy. Obecnie w kapliczce znajduje się obraz.
B) Skąd i kiedy (stulecie) przybyli do podpoznańskich wsi Bambrzy?	
C) Kapliczka poświęcona świętemu, którego imię nosi jedna z największych rzek Ameryki Północnej, łącząca Wielkie Jeziora z Atlantykiem.	

	Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA
	Trasa HS&WI punkt 22
	A) Kapliczka Św. Wawrzyńca na dawnym skrzyżowaniu ulic Rzezczańskiej i Pырzycznańskiej – obecnie w środku osiedla Stare Żegrze. Św. Wawrzyniec chronił od ognia, za jego pośrednictwem modlono się też o urodzaj oraz ocalenie od nieszczęść. Na kapliczce widnieje data 1894, prawdopodobnie jest jednak starsza. Przy kapliczce św. Wawrzyńca modlono się i śpiewano 10 sierpnia w dniu patrona i w oktawie. Ponadto odprawiano tutaj nabożeństwa majowe. Te tradycje są częściowo kontynuowane do dzisiaj.
B) Pyt. HS: Jak nazywało się osiedle Stare Żegrze w okresie PRL?	
Pyt. W: skąd się wzięła nazwa Żegrze?	
C) Bogurodzica dziewica, Bogiem sławiona Maryja, Twego syna Gospodzina matko zwolena Maryja	

	Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA
	Trasa HS&WI punkt 23
	A) Kościół parafialny Najświętszej Bogarodzicy Maryi – wybudowany został w latach 1988-1991. W latach 1937-1981 mieszkańcy Żegrza należeli do parafii Św. Rocha, jednak duże oddalenie kościoła i rozwój nowych osiedli spowodowały konieczność budowy nowego kościoła. W okresie PRL nie było to łatwe. Od 1975 funkcjonowała tymczasowa kaplica w budynku dawnej stodoły przy ul. Gołężyckiej przekazanym przez Mariana Szymkowiaka, w 1981 erygowano parafię, a w 1988-1991 wzniesiono kościół wg projektu architekta Aleksandra Holasa. Parafia obejmuje osiedla Stare Żegrze, Polan, część Oświecenia oraz domy przy Morzycańskiej i Piłsudskiego.
B) W 1980 roku została otwarta największa wówczas piekarnia w Poznaniu – przy ul. Unii Lubelskiej, nieopodal Żegrza. Jak nazywa się ona obecnie?	
C) ... celnik z Kafarnaum, zwany Lewitą, spisał pierwszą Ewangelię...	

	Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA
	Trasa HS&WI punkt 24
	A) Kościół parafialny Św. Mateusza Apostoła i Ewangelisty. Wybudowany w latach 1988-1995 wg projektu Barbary Namysł. Parafia obejmująca osiedle Orła Białego została erygowana w 1992.

B) Pyt. HS: Przy jakiej ulicy na Ratajach znajduje się siedziba Państwowej Straży Pożarnej?

Pyt. W: Jak nazywało się osiedle Orła Białego w okresie PRL?

C) Pętla GD

Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA

Trasa HS&WI punkt 25

A) Przystanek końcowy autobusu 74. Linia 74 jest bardzo mocno wpisana w krajobraz Rataj i Żegrza – istnieje od 1972 roku. W 1990 przedłużono ją z Os. AK do os. Orła Białego.

B) Pyt. HS: Na jakim osiedlu znajduje się tzw. „Ratajski okraglak”?

Pyt. W: Jakie typy autobusów w czasach PRL obsługiwały linię 74?

C)

...Góra o wysokości 718 m n.p.m. Popularny cel wycieczek weekendowych z Wrocławia. Ze względu na imponujący wygląd, znaczną wysokość względną (ok. 500 m), specyficzny mikroklimat zwana także Śląskim Olimpem. Góra stanowiła ośrodek pogańskiego kultu solarnego miejscowych plemion – jego początki sięgają epoki brązu, a upadek przypada na początki chrystianizacji tych obszarów w X i XI w. Rozkwit sanktuarium związany jest z osadnictwem celtyckich Bojów. Na szczycie góry odnaleziono fragmenty kamiennych wałów, o szerokości ok. 12 m, układanych z odłamków kamieni. oraz zagadkowe posągi z charakterystycznym symbolem ukośnego krzyża – według hipotez badaczy krzyż garbo prawdopodobnie związany był z pogańskim kultem solarnym. Wśród rzeźb najbardziej znane to tzw. Grzyb (prawdopodobnie dolna część ludzkiej postaci - w Sobótce), Mnich (u stóp góry - przeniesiony z okolic wsi Garncarsko), Panna z rybą lub Postać z rybą i Dzik (przy drodze na szczyt) oraz Niedźwiedź (na szczycie góry). (na podst. Wikipedii)

24

Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA

Trasa HS&WI punkt 26

A) Ul. Ślezańska 24 – jeden z domów przy ulicy Ślezańskiej, która zachowała w znacznym stopniu dawną zabudowę żegierską. Ulica została wyasfaltowana w 2003.

B) Który król Polski zginął na terenie Bułgarii?

C) Następnym punktem HS: bunkier – element dawnej twierdzy pruskiej, położony dokładnie w połowie odległości po obwodzie twierdzy między Fortem II i Fortem IIA

Następnym punktem W: Ostatni z żegierskich strumieni który płynie na powierzchni ziemi... (wskazówka: płytki

ceramiczne / kino)

Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA

Trasa WI punkt 26a

A) Strumień Piaśnica, zwany także Żegrzynką lub Kanałkiem, leży na historycznym wschodnim krańcu Żegrza. Dziś odsłonięty jest tylko krótki odcinek przecinający ulicę Dziadoszańską. Kiedyś płynął dalej przez Chartowo i Malbę aż do Jeziora Maltańskiego.

B) Podajcie nazwy 3 rzeczek lub strumieni na terenie Poznania (oczywiście poza Wartą!)

C) Dokładnie w połowie odległości na obwodzie twierdzy między Fortem II a IIa powinien się znajdować obiekt międzypola – schron piechoty... idźcie i sprawdźcie czy jeszcze jest

Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA

Trasa HS&WI punkt 27

A) Schron piechoty wybudowany przez Prusaków w latach 1887-1888 jako obiekt międzypola pomiędzy fortami II i IIa. Współcześnie J. Biesiadka, M. Wojciechowski i A. Gawlak – autorzy mapy „Twierdza Poznań” (2001) nadali mu oznaczenie IIIa. W pobliżu w terenie widać fragment starego odcinka ulicy Ostrowskiej która straciła znaczenie komunikacyjne po wybudowaniu Trasy Katowickiej.

B) **Pyt. HS:** W którym roku rozpoczęła kurs linia autobusowa nr 74?

Pyt. W: Który fort poznański w latach okupacji hitlerowskiej był obozem karno-śledczym Gestapo - miejscem kaźni i męczeństwa ludności polskiej?

C) Osiedle Havla, Haszka i Poborskiego ;-)- Dumnie wyeksponowana nazwa spółdzielni mieszkaniowej wita przybywających od strony Ostrowa...

Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA

Trasa HS&WI punkt 28

A) Os. Czecha – blok 129-139 z napisem Spółdzielnia Mieszkaniowa „Osiedle Młodych”. Budowę Osiedla Czecha rozpoczęto w 1976 roku.

B) **Pyt. HS:** Jaki wielkopowierzchniowy obiekt handlowy powstał jako pierwszy na Franowie (tam gdzie obecnie jest Carrefour)?

Pyt. W: W którym roku została ukończona ostatecznie budowa trasy tramwajowej prowadzącej przez Górny Taras Rataj (od Os. Lecha do Ronda Starołąka)?

c) **nr 4**

Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA

Trasa HS&WI punkt 29

A) Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 4 im. Józefa Tischnera – w 1991r. powstaje budynek, który zajęła, nieistniejąca już SP nr 47. Rok później utworzono liceum ogólnokształcące, a od 99`r. ma t siedzibę również gimnazjum nr 26. W 2004r. zespół otrzymuje imię ks. Józefa Tischnera

B) Gdzie ma powstać pętla tramwajowa na Nowym Mieście?

c) **F. Ila Thúmen**

Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA**Trasa HS&WI punkt 30**

A) **Fort IIa.** Element pruskiej twierdzy fortowej wzniesionej w latach 1877-1890 złożonej z 9 fortów głównych, 9 pomocniczych i kilkudziesięciu mniejszych obiektów. Fort IIa jest fortem pomocniczym zbudowanym w latach 1887-1890, ma powierzchnię 950m² i kubaturę 2900 m³. W czasach niemieckich nosił obok numeru nazwę Thümen. W okresie międzywojennym służył jako magazyn Intendentury Dowództwa Okręgu Korpusu VII WP. W 1925 fortowi nadano imię kapitana Wieckowskiego. Podczas II wojny był niemieckim magazynem wojskowym, a podczas walk o Poznań po raz pierwszy został wykorzystany bojowo – od 20 I 1945 był obsadzony przez pododdziały Wehrmachtu i atakowany przez radziecką 47 Dywizję Piechoty. Niemcy opuścili fort w nocy z 8/9 II 1945. Po II wojnie światowej były tu magazyny Przedsiębiorstwa Zaopatrzenia Farmaceutycznego Cefarm. Od 1998 jest użytkiem ekologicznym pod opieką PTO Salamandra.

B) Podajcie nazwy 3 miast Bułgarii

C) Następnym punktem W: Zeus, Hera, Atena, Ares, Apollo, Rus

Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA**Trasa HS&WI punkt 31**

A) Boisko Towarzystwa Sportowego „Olimp”, otwarte w 2006 roku tuż przed Mistrzostwami Świata w Piłce Nożnej w Niemczech.

B) Kto to jest Christo Stoiczkow?

C) przedszkole

Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA**Trasa HS&WI punkt 32**

A) Rataje - W X-XI wieku znajdowało się tu osiedle oraczy, w 1253 r. wieś książęca nadana miastu jako zaplecze gospodarcze. Rataje przyłączono do Poznania w 1925 r. W 1966 r. rozpoczęto budowę dużego zespołu osiedlowego Rataje położonego na terenie dawnych Rataj, a także istniejących tu kiedyś wsi Żegrze i Chartowo. Rataje liczą sobie około 90.000 mieszkańców (największe osiedle - Orła Białego - ok. 12.000).

B) Na jaką wysokość nad poziomem morza wznosi się kopiec wolności?

C) Prawie jak metro i prawie jak Wenecja

Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA

Trasa HS&WI punkt 33

A) Przejście pod ul. Chartowo – pętla tramwajowa. Komunikacja tramwajową doprowadzono na Górny Taras Rataj w 1979 roku. Wówczas w dniu 23 II 1979 została uroczyście otwarta pętla na Os. Lecha – tramwaje dojeżdżały tylko od strony Kórnickiej, trasę w kierunku osiedli Żegrza wybudowano później. Pierwotne plany przewidywały poprowadzenie tramwaju także na wschód w kierunku Franowa, pozostałością po tych projektach jest zalany wodą tunel „do nikąd” pod ulicą Chartowo.

B) W dniu 3 II 2007 w Poznaniu otwarto Muzeum Komunikacji Miejskiej. Gdzie się ono znajduje?

C) Figura:

Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA

Trasa HS&WI punkt 34

A) Figura Chrystusa – Os. Tysiąclecia. Jedyne zabytek sakralny dawnego Chartowa.

B) Jak się nazywała wielka poznańska aktorka teatralna, odtwórczyni ról charakterystycznych, zmarła 25 I 2007?

C) Inflanty (od zniekształconej nazwy Livland - Liwlandia) to nazwa nadana krainie historycznej nad Dźwiną i Zatoką Ryską powstałej w średniowieczu w obrębie posiadłości Zakonu Kawalerów Mieczowych, a zamieszkaną przez plemiona bałtyckie i ugrofińskie. Dawne Inflanty obejmują terytoria dzisiejszej Estonii i Łotwy. Od XII wieku były terenem ekspansji Niemców i Duńczyków, a od XIII wieku zostały podbite przez Kawalerów Mieczowych. W roku 1561 wielki mistrz Zakonu Gotthard Kettler poddał ziemie Inflant Zygmuntowi Augustowi. Inflanty stały się trzecią obok Korony i Litwy częścią składową Rzeczypospolitej [...]

	<p>Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA Trasa HS&WI punkt 35 A) Przejazd kolejowy – ulica Inflancka. Bocznica towarowa Średzkiej Kolei Powiatowej została wybudowana na początku XX wieku, prowadzi do zakładów Agroma i fabryki papieru. Obecnie rzadko używana.</p>
<p>B) Pyt. HS: W którym roku powstała linia tramwajowa, łącząca Górny taras Rataj z ul. Kórnicką? Pyt. W: Które dwie ulice do 1990 nosiły razem jedną nazwę Jedności Słowiańskiej?</p>	
<p>C) JEIKCNALFNI AN APMOP</p>	

	<p>Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA Trasa HS&WI punkt 36 A) Ulica Inflancka (a przynajmniej jej północny odcinek) jest ulicą kontrastów – z jednej strony zachowała w dużym stopniu klimat i zabudowę dawnego Chartowa, tuż obok widać jednak nowoczesne bloki Osiedla Tysiąclecia zbudowane na przełomie lat 70-tych i 80-tych. Po zachodniej stronie tereny fabryki papieru.</p>
<p>B) Jaki pomnik znajduje się w pobliżu Kopca Wolności nad Jeziorem Maltańskim?</p>	
<p>C) Jeden z czterech pomników na alei rzeźb.</p>	

Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA

Trasa HS&WI punkt 37

A) Pomnik „Mały Dżokej” zrealizowany w 1979r. W tym roku spółdzielnia zleciła wykonanie 10 małych „form rzeźbiarskich” Pracowni sztuk plastycznych z okazji międzynarodowego dnia dziecka.

B) W 1921r. gospodarstwa ówczesnej wsi Chartowi nadano uchodzącym przed prześladowaniami niemieckimi powstańcom śląskim. Jedno z nich nadano komisarzowi plebiscytu na Śląsku. Jak on się nazywał?

C) Wasz następny punkt jest oznaczony numerem w kółku na fragmencie planu miasta z 1965 (zdjęcie u góry), skala prawdopodobnie 1:24 000. Piaśnicy już nie ma na powierzchni ziemi, układ ulic jest dziś zupełnie inny, ale staw na terenie fabryki papieru pozostał – po nim możecie się zorientować w położeniu. Także ulica Inflancka jest w tym samym miejscu co jej dzisiejszy odcinek na którym teraz jesteście.

Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA

Trasa HS&WI punkt 38

A) Obecne skrzyżowanie ulicy Wiatracznej i Inflanckiej. Historyczny układ ulic przed powstaniem nowych osiedli był zupełnie inny - Wiatraczna biegła właściwie tak jak dzisiejsza Inflancka, Inflancka w ogóle kończyła się znacznie dalej na północ za Piaśnicą (na wysokości fabryki papieru), na terenie obecnego Os. Lecha była zaś nieistniejąca już ulica Durzyńska. Nazwa Wiatraczna pochodzi oczywiście od drewnianego wiatraka który się tu znajdował aż do lat 40-tych XX w.– był to prawdopodobnie ostatni wiatrak w granicach miasta Poznania. Niedaleko od tego punktu od 1939 do 1973 roku istniał cmentarz parafii Św. Rocha zwany cmentarzem żegierskim.

B) Pyt. HS: gdzie się znajduje komisariat policji na dzielnicę Nowe Miasto?

Pyt. W: Jak się nazywał arcybiskup Poznania w czasie okupacji hitlerowskiej, internowany przez Niemców w areszcie domowym przy kościele MB Bolesnej na Łazarzu?

C) Następny punkt HS: Ksiądz Staszic, biskup Krasicki, ksiądz Kollątaj i ... góra (ale nie Ojciec Góra!)
Następny punkt W:

Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA

Trasa HS punkt 39

A) pagórek z krzyżem, Os. Oświecenia. Pagórki takie służące do zabaw dzieciom zbudowano na wielu osiedlach ratajskich z gruzu pozostałego po rozbiórce starych budynków. Krzyż na Os. Oświecenia wzniesiony został w latach 90-tych i jest jednym ze świadectw sakralizacji krajobrazu osiedli.

B) Jak nazywała się dawniej ul. Piłsudskiego?

C)

	Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA Trasa WI punkt 39 A) Wiatrak „Amerykan”- pozostałość po elektrowni powietrznej, służącej do nawadniania gospodarstwa rolnego. Na szczycie znajdowały się metalowe łopaty. Budowla wpisana do rejestru zabytków.
B) Jaką nazwę nosi most na którym biegnie ulica Hetmańska?	
C)	

	Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA
	Trasa HS&WI punkt 40
	A) Przedszkole Bolka, Lolka i Toli: Jedyne na osiedlu Oświecenia przedszkole będące zarazem potwierdzeniem założenia, jakie obrali sobie ratajscy budowniczy – osiedla z przedszkolami, targowiskiem i zielenią, tak, ażeby mieszkańcom niczego nie brakowało.
B) Jak nazywa się jedna z największych stacji kolejowych towarowych znajdująca się w pobliżu Rataj?	
C) Następny punkt HS: (obrazek)	
Następny punkt W: Ksiądz Staszic, biskup Krasicki, ksiądz Kołłątaj i ... góra (ale nie Ojciec Góra!)	

	Ratajski Bieg Historyczno-Krajoznawczy RATAJGA
	Trasa HS&WI punkt 41
	A) pagórek z krzyżem , Os. Oświecenia. Pagórki takie służące do zabaw dzieciom zbudowano na wielu osiedlach ratajskich z gruzu pozostałego po rozbiórce starych budynków. Krzyż na Os. Oświecenia wzniesiony został w latach 90-tych i jest jednym ze świadectw sakralizacji krajobrazu osiedli.
B) Jaki ważny element infrastruktury znajdował się do 2000 roku na początkowym odcinku Trasy Katowickiej (ulicy Krzywoustego) na wschód od Ronda Rataje?	
C) Alek Rudy Zośka Parasol (G)	